

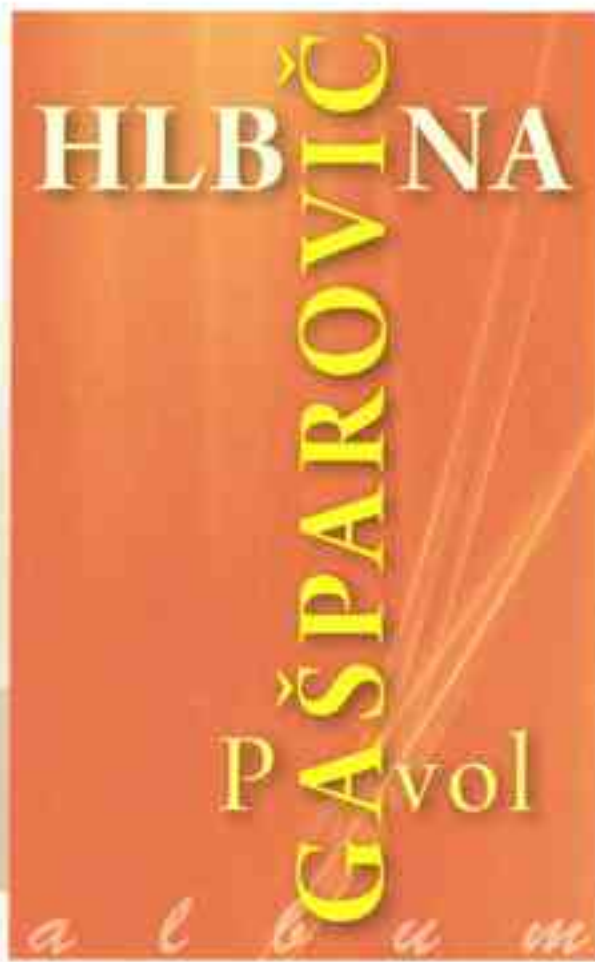

PL-SK
2007-2013

účasťou na spoločnom rozvoji

EURÓPSKA ÚNIA
EURÓPSKY FOND
REGIONÁLNEHO ROZVOJ

*Projekt spolufinancovaný Európskou úniou z prostriedkov
Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci
Programu cezhraničnej spolupráce Poľsko - Slovenská republika 2007 – 2013*

Album je vydaný v rámci projektu
„LITERÁRNE REMINISCENCIE“
PL-SR/ZA/IPP/II/103

Názov: PAVOL GAŠPAROVIČ HLBINA - album

Zostavovateľka: Janka Mudríková

Prekladateľ: Igor Husák

Grafický návrh, technické spracovanie a tlač: Kamil Ďurný - Štúdio D, Čadca

Jazyková úprava: Mária Rosinová

Vydala: Kysucká knižnica v Čadci v zriaďovacej
pôsobnosti Žilinského samosprávneho kraja

Rok: 2012

Fotografie: Archív Kysuckej knižnice v Čadci
a Archív literatúry a umenia SNK v Martine

Vydané v edícii, ktorá vznikla v rámci uvedeného projektu:
Albumy významných spisovateľov a publicistov – osobnosti Kysúc a Žywca

GAŠPÁROVIČ HLBIŇA

Paul Gašparovič Hlbina

*Narodil sa 13. 5. 1908 vo Veľkých Kršteňanoch.
Zomrel 21. 10. 1977 v Bobote.*

Rodičia Pavla Gašparoviča Hlbina - matka Alžbeta a otec Pavel

P. G. Hlbina ako mladý kňaz

Veľkým a verným priateľom Pavla Gašparoviča Hlbinu bol Rudolf Dilong (slovenský básnik katolíckej moderny, katolícky kňaz, člen františkánskeho rádu).

P. G. Hlbina – jeho primície v rodnom dome. Za ním stojí otec, matka a sestra Emília. Po ľavej strane sedí jeho celoživotný priateľ R. Dilong.

Pavol Gašparovič Hlbina pri plnení svojho kňazského poslania

Kňaz, spisovateľ - Ján Haranta vyprevádza na poslednej ceste svojho priateľa Pavla Gašparoviča Hlbinu básňami.

Na Pavla Gašparoviča Hlbinu s úctou spomínajú nielen rodáci z Veľkých Kršteňan, ale aj obyvatelia obce Bobot.

PAVEL GAŠPAROVIČ HLBIŇA

narodený: 13. 5. 1908 Velké Kršteňany zomrel: 21. 10. 1977 Bobot

NA PAMIAŤKU NAŠHO RODÁKA

PAVLA GAŠPAROVIČA HLBIŇU

R. S. KŇAZA BŇSNIA KATOLICKEJ MODERNY,
PREKLADATEĽA PRI PRILŇŽIŤOSTI
100. VŇROŇIA NARODENIA

13. 5. 1908 - 21. 10. 1977

VELKŇ KRŇTEŇANY - BOBOT

Pavol Gašparovič Hlbina sa narodil v obci Velké Kršteňany. Obyvatelia si ho pri príležitosti 100. výročia narodenia uctili odhalením pamätnej tabule a sprístupnením pamätnej izby.

Vyznanie

Bože!

Ty, ktorý si.

Bože môj, posilu mi pošli.

Mne otrávil srdce

tí, ktorí okolo šli.

Nahotu srdca môjho prijmi.

U nich je všade maska.

Ó, povedz, je to láska?!

Nikoho niet,

komu by úprimne vyznať sa mohol,

komu by duše otvoril kvet,

aby ma porozumel.

Melancholický úsmev

v duši si nesiem miesto lampáša.

Jediné moje svetlo,

keď vietor hviezdy pozháša

a šero kreslí

na sivé múry

karikatúry!...

P. G. HLBIŇA

Pavol Gašparovič Hlbina sa zaradil podstatnou časťou svojej tvorby do literárneho snaženia skupiny nazývanej „katolícka moderna“ a stal sa jej čelným predstaviteľom.

V prvých zbierkach *Začarovaný kruh* (1932) a *Cesta do raja* (1933) je meditatívnym lyrikom, hľadajúcim rovnováhu svetla „prirodzeného“ v brémondovskom zmysle. Po nich nasledujú zbierky *Harmonika* (1935) a *Dúha* (1937), ktoré predstavujú aplikáciu poetistickej techniky.

Spoločenská premena a problematika rokov päťdesiatych dostáva výraz v dvoch knihách básní *Mierové ráno* (1952) a *Ruže radosti* (1955).

Výber z Hlbinovej tvorby – *Víno svetla*, ktorý sa dostáva na knižný trh v roku básnikovej šesťdesiatky, podáva v štyroch cykloch prierez jeho doterajšieho diela s jasným dôrazom na poetistické obdobie, prinášajúce poéziu nových výbojov v rámci celého vtedajšieho literárneho kontextu. Ožíva v ňom jeho najsovojskejší poetický tón.

Pavol Gašparovič Hlbina (1908–1977)

Dnes ráno z lesov vyleteli vtáci.
Pán Boh sa usmial z neba ako dobrý strýčko
a pozdravil ľudí sám: Česť práci!

(Prvý máj; zbierka Ozveny slnka, 1950)

Pole plné krásy.
Dozreli už klasy.
Na družstevnom najmä.
Veselo sa,
kým je rosa,
do roboty dajme!

(Leto; zbierka Mierové ráno, 1952)

Narodil sa 13. 5. 1908 vo Veľkých Kršteňanoch (okres Partizánske) v roľníckej rodine.

Základné vzdelanie získaval v rodisku. Gymnázium vyštudoval v Trnave a v Nitre. Katolícke teologické štúdium absolvoval na Teologickej fakulte v Prahe (1929-1934). Za kňaza ho vysvätili v Nitre 30. 9. 1934.

Ako kaplán pôsobil v Rosine (1934), Bošáci (1935), Konskej (1936), Rakovej (1937), Divine (1938), vo Veľkých Chlievanoch (1939 – tam aj ako správca farnosti), v Považskej Bystrici (1941-1942), Kysuckom Novom Meste (1942-1945). Od roku 1945 bol správcom farnosti v Bobote (1945-1977).

Už počas gymnaziálnych štúdií prispieval básňami do literárnych študentských časopisov, najmä do Svojeti, recenziami, kritikami a glosami do Slovenských pohľadov, Elánu, Postupu, Prameňa. V poézii, literárnej kritike i v teórii sa hlásil ku katolíckej moderne – ku skupine básnikov, ktorú tvorili Dilong, Zvonický, Strmeň, Silan, Veigl...

Hlbina sa vyprofiloval ako poet impresívneho zamerania, spracúval motívy z prírody, spomienok z detstva a túžby po láske, do ktorých vnášal impulzy z modernej svetovej, najmä francúzskej poézie.

Žilinský básnik Janko Frátrik, jeho spolupútnik, v knižke Slovenská katolícka moderna v premenách času (1994) píše: „K P.G. Hlbini ma viažu dlhoročné spomienky. Navštevoval som ho v Považskej Bystrici, Kysuckom Novom Meste a nakoniec v Bobote, kde mal svoju faru. Bolí to stretnutia krátke. Dlhšie sme si nechávali na veľké prázdniny. Vtedy na všetko bolo dosť času. Sedávali sme dlhé hodiny v záhrade. Pravidelne krmieval zajace, hydinu. Jeho láskou boli holuby a tie mu vždy zlietali na dlane alebo na plecía. Vždy bolo čo hovoriť. Aj sme spolu prekladali verše z Mistrala. On štyri verše, ja štyri akoby radosť z poézie, pričom padali závažné slová o nej. Veľmi rád hovoril o surrealizme, dadaizme a poetizme, o všetkom, čo bolo moderné a avantgardné. A za horúcich dní dobre padlo posedieť zas v izbách, kde div sme nechodili po knihách. Bolo ich všade. V regáloch, v policiach, po zemi, po schodoch, na chodbe...“

Zomrel 21. 10. 1977 v Bobote (okres Trenčín).

Literárnej tvorbe sa začal venovať ešte počas stredoškolských štúdií, neskôr svoje diela publikoval v časopisoch Slovenské pohľady, Elán a časopisoch katolíckej moderny, ku ktorej sa hlásil (napr. Postup, Kultúra, Verbum, Prameň, Obroda a iné). Knižne debutoval zbierkou básní Začarovaný kruh v roku 1932. Odmietal surrealizmus, no je považovaný za vedúcu osobnosť slovenskej katolíckej moderny. Jeho diela sú inšpirované najmä modernou francúzskou poéziou (Charles Baudelaire, Paul Claudel, Arthur Rimbaud a i.), ktorých diela taktiež prekladal do slovenčiny. V jeho tvorbe sa prelína kresťanská mystika s citovým nepokojom, motívmi lásky, hľadáním nadpozemského sveta a večnosti. Okrem básnickej tvorby a prekladov sa venoval tiež písaniu recenzií.

Dielo

Básnické zbierky

- 1932 - **Začarovaný kruh**
- 1933 - **Cesta do raja**
- 1935 - **Harmonika**
- 1937 - **Dúha**
- 1939 - **Belasé vršky**
- 1946 - **Mŕtve more**
- 1947 - **Mračná**
- 1947 - **Podobenstvá**
- 1950 - **Ozveny slnka**
- 1952 - **Mierové ráno**
- 1955 - **Ruže radosti**

Preklady

- 1943 - Bremond: **Modlitba a poézia**